

Oslo, 16. januar 2006.

Kultur- og kirke departementet,
Postboks 8030 Dep,
0030 Oslo.

Også sendt: postmottak@kkd.dep.no

HØRINGSUTTALELSE – ENDRINGER I MEDIEEIERSKAPSLOVEN

A-pressen ASA viser til høringsnotat av 30.11 2005 om endringer i medieeierskapsloven og vil med dette få gi våre kommentarer til notatet.

1. INNLEDNING OG KONKLUSJON

A-pressen er opptatt av at mediene i Norge gis tilfredsstillende rammevilkår for å møte fremtiden. Eierne av meningsbærende medier og av medier som bringer viktig informasjon for det demokratiske ordskiftet er forankret i en sterk norsk tradisjon der redaktøren er gitt ansvaret for innholdet. Enhver lovregulering av eierspørsmål bør stimulere slikt eierskap. Vi erkjenner likevel myndighetenes legitime rett til å regulere eierskapet for å hindre for sterk eierkonsentrasjon. Men dette må skje i et langsiktig perspektiv der en ikke bare legger til grunn dagens situasjon, men også vurderer de trendene som kan påvirke utviklingen på lengre sikt.

Det er viktig at loven gir en høy grad av forutsigbarhet samtidig som den kan gi tilstrekkelig rom for fleksibilitet i forhold til markedsmessige trendsifter og en rask teknologisk utvikling. Avisene, og spesielt lokal- og regionalavisene er, og vil fortsatt være, i en helt spesiell rolle fordi de er en felles arena for informasjon og ordskifte. Det er derfor fortsatt nødvendig at regjeringen viderefører hovedlinjene i pressepolitikken, herunder momsfrigjøring og direkte produksjonsstøtte.

Vi mener, slik vi også understreket i forrige høringsrunde, at hele lovbegrunnelsen og lovens bærende prinsipper peker i retning av en lavere maksimal eiergrense enn 40 % som Stortinget vedtok i 2004. Vi støtter derfor forslaget i høringsuttalelsen.

Samtidig vil vi argumentere for at:

- lovens særskilte regulering av kryseierskap bør fjernes
- departementet bør vurdere på nytt enkelte forhold knyttet til den regionale reguleringen

2. NASJONAL EIERSKAPSGRENSE

Ved endringen av medieloven i 2004 ble den nasjonale grensen for eierskap innen ett mediemarked hevet fra 1/3 til 40 %. I vår høringsuttalelse datert 2. mars 2004 la vi vekt på at en slik eierandel i forhold til andre aktører ville bety en svært dominerende posisjon, også i reklamemarkedet. En så dominerende posisjon i reklamemarkedet vil på sikt kunne undergrave inntektsgrunnlaget for øvrige aktører og dermed de reelle mulighetene til å vedlikeholde og videreutvikle flere redaksjonelle miljøer. Derfor mente vi den gangen, og mener fortsatt, at en lavere terskelgrense enn 40 % i større grad legger til rette for at det blir likeverdig aktører i mediemarkedet.

Vi er enig med departementet som i høringsnotatet skriver at man med dagens eierbegrensning vil kunne sementere en permanent ulikevekt mellom de forskjellige aktørene i og med at det i praksis bare er en aktør som vil ha anledning til å oppnå 40 % markedsandel. Vi er således fornøyd med at departementet nå foreslår å reversere lovendringen og mener at hensynet til ytringsfriheten, rasjonell drift, de reelle ytringsmulighetene og et allsidig medietilbud synes godt ivaretatt med en eierbegrensning på 1/3. Vi noterer at departementet ikke lenger vektlegger det såkalte 3-aktørprinsippet med tre navngitte etablerte avisaktører, men på generelt grunnlag understreker viktigheten av å sikre minimum tre aktører.

Det er logisk at lovendringen åpner for, og har et implisitt ønske om, flere likeverdige aktører i mediemarkedet. Det er derfor etter vår mening riktig og nødvendig å se endringen av den nasjonale eierskapsgrensen sammen med krysseierskapsbegrensningen i medielovens § 10 bokstav f. Denne bestemmelsen innebærer en ytterligere spesialregulering av de etablerte mellomstore aktørenes handlingsmulighet, samtidig som loven ikke er til hinder for at en mindre eller ny norsk eller utenlandsk aktør, eksempelvis private equity-fond, vil kunne etablere seg gjennom betydelige oppkjøp i det norske mediemarkedet uten å komme i konflikt med loven. På den måten kan en ny aktør bli en like betydelig eier i avismarkedet som dagens ledende aktør.

Etter vårt syn må det være prinsipielt feil at etablerte mellomstore aktører gis andre vilkår enn mindre eller mulige nye og ukjente aktører. Utilsiktet kan loven også komme til å favorisere utenlandske aktører på bekostning av norske eiere. Reguleringen av krysseierskap er derfor etter vårt syn en nødvendig dobbeltregulering som bør fjernes, noe vi også foreslo ved den åpne høringen i Stortingets familie-, kultur- og administrasjonskomite i oktober 2004. Mangfoldet og konkurransen mellom aktørene bør være godt sikret gjennom den nye nasjonale eierskapsgrensen og grensene for eierskap i flere mediekkanaler.

3. REGIONALE REGULERING

I vår høringsuttalelse til den forrige endringen av medieloven argumenterte vi for at også de regionale reguleringene burde oppheves slik som foreslått for de lokale markedene. Vi mener departementet med basis i den endringen som nå foreslås bør vurdere på nytt om medieregionene og prinsippene knyttet til beregning av mediemarkedene er hensiktsmessige i forhold til å ivareta det geografiske mangfoldet av lokal- og regionmedier.

Det er en klar trend i retning av en sterkere sammensmeltning av de nasjonale og lokale/regionale mediene, og mediemarkedene. Særlig er dette tydelig innenfor de nettbaserte mediekanalene der så vel tunge utenlandske aktører som Google og Eniro/Findexa, og nasjonale aktører som NRK, Schibsted (sesam.no) og TV2 (iBergen.no), satser tungt på både leser- og reklameprodukter som henvender seg til et mer lokalt marked enn tidligere. Denne utviklingen vil i årene framover øke konkurransen om de regionale inntektsstrømmene.

For å møte en slik utvikling vil lokal- og regionavisene kontinuerlig måtte arbeide for å øke markedsarbeidet og redusere kostnadene. Større eiermessige fellesskap gir mulighet til kostnadsinnsparinger innenfor trykk, produksjon, IT, administrasjon og salg. Dette gjør at avisene regionalt kan opprettholde og endog forhåpentligvis styrke det redaksjonelle innholdet både i det tradisjonelle papirproduktet og i nye nettbaserte kanaler. Mediemangfold kan i mange tilfeller derfor sikres best gjennom eierkonsentrasjon fordi dette gir tilfredsstillende økonomi til fortsatt vekst og utvikling.

Etter vårt syn er ikke medieregionene definert slik at de gir best mulig grunnlag for effektiv drift, nyutvikling og et rikt mediemangfold. Vi mener også det er skjevheter knyttet til hvilke aviser som regnes med ved definisjonen av et regionalt mediemarked og hvordan fådagersavisene behandles. Det framstår som mer og mer uforståelig at de nasjonale aktørenes posisjoner ikke regnes med i beregningen av de regionale markeder. Dette gir en forretningsmessig favorisering av de nasjonale medier på bekostning av de regionale og lokale aktører, noe som vil kunne være en stimulans til ytterligere Oslo-dominans i medie-Norge. Det kan ikke være i tråd med målsettingene i loven. Vi vil derfor be om at reglene for den regionale reguleringen blir gjennomgått på nytt.

Med vennlig hilsen
for A-pressen ASA

Alf Hildrum
konsernsjef